

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ з курсу «Історія соціології»

Тема 1. Предмет історії соціології як науки й коло її методологічних проблем

1. У чому полягає проблема періодизації історії соціології й можливих критеріїв виділення періодів в історико-соціологічному процесі?
2. Розкрийте особливості розвитку соціології в окремих країнах.
3. Назвіть принципи й методи історико-соціологічного пізнання.
4. Розкрийте взаємозв'язок предмета науки з образом науки, характерним для певної історичної епохи.

Тема 2. О. Конт - основоположник позитивізму в соціології

1. Охарактеризуйте ідейні джерела соціології О.Конта.
2. Розкрийте завдання соціології за О.Контом.
3. У чому полягає закон трьох стадій інтелектуального розвитку?
4. Розкрийте методологічні проблеми науки, принципи дослідження, що пропонує позитивізм.

Тема 3. Біолого-еволюційна соціологія другої половини ХІХ століття. Г. Спенсер

1. Розкрийте відношення соціології Г.Спенсера до концепції О.Конта.
2. У чому полягає особливість позитивізму Г.Спенсера?
3. Охарактеризуйте взаємовідношення особистості та соціального цілого за еволюціонізмом.
4. Виконання яких функцій є необхідним для існування суспільства?

Тема 4. Психологічний напрямок у соціології

1. Якими були передумови виникнення психологічного напрямку в соціології?
2. Назвіть основні ідеї психології народів.
3. Наведіть класифікацію натовпу за Г.Лебоном.
4. У чому полягає відмінність між натовпом та публікою за Г.Тардом?

Тема 5. Соціологічні аспекти психоаналізу

1. Розкрийте передумови формування ідей психоаналізу.
2. Якою є структура особистості за З.Фрейдом?
3. Розкрийте погляд Фрейда на культуру як репресивну структуру.
4. У чому полягає формування Еросу та Танатосу у функціонуванні суспільства.

Тема 6. Ф. Тьонніс як основоположник формальної німецької класичної соціології

1. Охарактеризуйте концепцію типів воль за Ф.Тьоннісом.
2. У чому полягає відмінність між спільністю та суспільством?
3. Якими є основні типи соціальних систем та суспільних відносин за Ф.Тьоннісом?
4. Що таке «чисті» категорії соціології?

Тема 7. Формальна соціологія Г. Зіммеля

1. Якими є основні філософські передумови формування концепції Г.Зіммеля?
2. Розкрийте поняття «зміст», «форма», «взаємодія».
3. У чому полягає головне завдання соціології?
4. Розкрийте роль грошей у формуванні міста.

Тема 8. Українська соціологія другої половини XIX – першої половини XX ст.

1. З боку яких соціологічних концепцій знає впливу українська соціологія другої половини XIX ст.?
2. Охарактеризуйте концепцію М.Драгоманова.
3. Синтез марксизму та еволюціонізму у концепції І. Франка.
4. Розкрийте особливості соціологічної діяльності Б.Кістяківського.

Тема 9. Українська соціологія на еміграції

1. Якими були завдання Українського соціологічного інституту у Відні?
2. Якою є роль Українського вільного університету у формуванні української соціології?
3. Розкрийте основні ідеї концепції ідеології В.Липинського.
4. Яким є зміст проекту націології у дослідження українських науковців?

Тема 10. Українська радянська соціологія

1. Охарактеризуйте розвиток української соціології у 20-ті роки XX ст.
2. Назвіть основні етапи становлення соціологічних методів в українській соціології.
3. У чому полягає причина відновлення соціології наприкінці 50х років XX ст.?
4. Розкрийте стан української та радянської соціології 1970-80х років.

Тема 11. Марксистський напрямок у соціології. К. Маркс і Ф. Енгельс

1. У чому полягає сутність марксистської антропології?
2. Розкрийте методологічні особливості марксистської концепції.
3. З чого складається суспільно-економічна формація?
4. Якими є передумови формування класової боротьби?

Тема 12. Розуміюча соціологія М. Вебера

1. Розкрийте вплив неокантіанства та філософії життя на формування веберівської методології.
2. У чому полягає принцип «свободи від оцінки»?
3. Що таке «ідеальний тип»?
4. Охарактеризуйте проблему раціональності у концепції М.Вебера.

Тема 13. Соціологізм Е. Дюркгейма

1. Якими є співвідношення колективного та індивідуального у концепції Е.Дюркгейма?
2. Розкрийте сутність та особливості механічної та органічної солідарності.
3. Розкрийте взаємовідношення сакрального та світського за Е.Дюркгеймом.
4. Розкрийте концепцію аномії Е.Дюркгейма.

Тема 14. Соціологічна концепція В. Парето

1. Назвіть методологічні особливості концепції В.Парето.
2. Порівняйте позиції В.Парето та Е.Дюркгейма щодо проблем наукового пізнання.
3. У чому відмінність нелогічних дій за В.Парето та нерациональних дій за М.Вебером?
4. Назвіть характерні риси правлячої еліти.